

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς τον Υπουργό Υγείας

ΘΕΜΑ: Ανησυχητικά στοιχεία για την αύξηση των ενδονοσοκομειακών λοιμώξεων

Σημαντική αύξηση στα περιστατικά ενδονοσοκομειακών λοιμώξεων καταγράφεται από το ΚΕΕΛΠΝΟ. Συγκεκριμένα, περισσότεροι από 205.000 ασθενείς μολύνθηκαν την προηγούμενη χρονιά με ενδονοσοκομειακό μικρόβιο, κατά τη νοσηλεία τους, στα ελληνικά νοσοκομεία το 9% των ασθενών εμφανίζει νοσοκομειακή λοίμωξη ενώ ο ευρωπαϊκός μέσος όρος βρίσκεται στο 6%, και το 54,7% λαμβάνει αντιβιοτικά ενώ ο ευρωπαϊκός μέσος όρος είναι 37,1%.

Οι ειδικοί εντοπίζουν ως κύριες αιτίες της αύξησης αυτής την αυξημένη και ανορθολογική κατανάλωση και συνταγογράφηση αντιβιοτικών αλλά και τις πλημμελείς συνθήκες ελέγχου της διασποράς των μικροοργανισμών σε πολλά ελληνικά νοσοκομεία, κυρίως λόγω έλλειψης νοσηλευτικού προσωπικού. Έτσι, σήμερα παρατηρείται πολύ συχνά ανίχνευση του ίδιου μικροβιακού κλώνου σε διαφορετικούς ασθενείς στο ίδιο νοσοκομείο, αλλά και συχνά σε πολλά νοσοκομεία.

Όσον αφορά την κατανάλωση αντιβιοτικών, σύμφωνα με τα στοιχεία του Ευρωπαϊκού δικτύου καταγραφής της κατανάλωσης αντιβιοτικών ESAC-NET του ECDC, στο οποίο η χώρα μας συμμετέχει από το 2002, η Ελλάδα από το 2004 παραμένει σταθερά πρώτη στην κατανάλωση αντιβιοτικών μεταξύ των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Η εικόνα αυτή ενισχύεται από τα αποτελέσματα της τελευταία έρευνας κοινής γνώμης για τη στάση του κοινού σε σχέση με τα αντιβιοτικά, που έγινε στο τέλος Οκτωβρίου 2013. Ειδικότερα, καταγράφεται αύξηση της χωρίς ιατρική συνταγή λήψης αντιβιοτικών (από 10% το 2007 σε 15.6% το 2013) και της ύπαρξης αντιβιοτικών στο σπίτι για ώρα ανάγκης (35% το 2013). Η υπερκατανάλωση αντιβιοτικών έχει ως αποτέλεσμα την αύξηση της μικροβιακής αντοχής, όχι μόνο στα αντιβιοτικά πρώτης γραμμής, αλλά και στα αντιβιοτικά, των οποίων η χορήγηση ενδείκνυται για την αντιμετώπιση σοβαρών λοιμώξεων.

Τα συχνότερα αίτια νοσοκομειακών λοιμώξεων (*Acinetobacter*, *Klebsiella* και *Pseudomonas*) είναι ανθεκτικά στα δραστικότερα διαθέσιμα αντιβιοτικά σε ποσοστό άνω του 50%, ενώ παράλληλα αυξάνεται συνεχώς η αντοχή ακόμα και στις τελευταίες θεραπευτικές επιλογές. Υψηλά επίπεδα αντοχής χαρακτηρίζουν και τα υπόλοιπα συνήθη νοσοκομειακά μικρόβια. Ιδιαίτερα ανησυχητική είναι η ύπαρξη νέων στελεχών *Klebsiella pneumoniae*, ανθεκτικής στις καρβαπενέμες, λόγω παραγωγής του ενζύμου NDM, που ανιχνεύονται τους τελευταίους μήνες σε συνεχώς αυξανόμενο αριθμό νοσοκομείων στη χώρα. Από την πλευρά της πολιτείας, από το Νοέμβριο του 2010 λειτουργεί το ειδικό σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση λοιμώξεων από πολυανθεκτικά Gram – αρνητικά παθογόνα σε χώρους παροχής υπηρεσιών υγείας «Προκρούστης», υπό την εποπτεία του ΚΕΕΛΠΝΟ, το οποίο, όμως, δεν έχει καταφέρει να ανακόψει την επιδείνωση των σχετικών δεικτών. Πιο πρόσφατα, με το άρθρο 21 του ν.

4208/2013, που δημοσιεύτηκε το Νοέμβριο του 2013, προβλέπονται οι διαδικασίες ελέγχου των νοσοκομειακών λοιμώξεων, που αποτελούν ευθύνη των διοικήσεων των νοσοκομείων, η κοινοποίηση στοιχείων στο Υπουργείο Υγείας αλλά και η σύσταση Επιτροπών Νοσοκομειακών Λοιμώξεων σε κάθε Μονάδα Υγείας.

Παρά τη σοβαρότητα του θέματος, η σχετική Υπουργική Απόφαση Υ1.Γ.Π.114971/2014 δημοσιεύτηκε μόλις στις 18 Φεβρουαρίου 2014, 3 μήνες μετά τη δημοσίευση του νόμου.

Η εφαρμογή προγραμμάτων για ορθολογική χρήση των αντιβιοτικών και η στοχευμένη εφαρμογή προγραμμάτων ελέγχου νοσοκομειακών λοιμώξεων πέρα από τη βελτίωση των δεικτών υγείας του πληθυσμού θα οδηγήσει και σε σημαντική εξοικονόμηση πόρων του δημοσίου συστήματος υγείας.

Κατόπιν των ανωτέρω, ερωτάστε:

- 1) Ποιος είναι ο σχεδιασμός του Υπουργείου σας για την αντιμετώπιση των νοσοκομειακών λοιμώξεων; Σε ποιες ενέργειες σκοπεύετε να προβείτε για την αντιμετώπιση της αυξημένης κατανάλωσης αντιβιοτικών, τόσο εξωνοσοκομειακά, σε επίπεδο κοινότητας, όσο και εντός των νοσοκομείων;
- 2) Σε ποιες ενέργειες έχετε προβεί για να διασφαλίσετε την επάρκεια σε αριθμό αλλά και την κατάρτιση του ιατρικού και νοσηλευτικού προσωπικού του ΕΣΥ σε θέματα διαχείρισης νοσοκομειακών λοιμώξεων και ορθής χρήσης και συνταγογράφησης αντιβιοτικών;
- 3) Σε ποιες ενέργειες σκοπεύετε να προβείτε για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με την ορθολογική χρήση των αντιβιοτικών; Με ποιόν τρόπο σκοπεύετε να ελέγξετε τη διάθεση αντιβιοτικών χωρίς ιατρική συνταγή;
- 4) Ποια τα αποτελέσματα της εφαρμογής του σχεδίου δράσης «Προκρούστης» στην αντιμετώπιση των νοσοκομειακών λοιμώξεων και ποια τα συμπεράσματα που έχουν εξαχθεί;
- 5) Σε ποιο στάδιο βρίσκεται η εφαρμογή του άρθρου 21 του ν. 4208/2013; Σε πόσες Μονάδες Υγείας έχει προχωρήσει η σύσταση των σχετικών Επιτροπών; Έχει ξεκινήσει η διαδικασία υποβολής των στοιχείων στο ΕΣΥ-NET;

Οι ερωτώντες βουλευτές

Κατερίνα Μάρκου – Β' Θεσσαλονίκης

Θωμάς Ψύρρας - Λάρισας